

Provtagningsanvisning U-Amfetamin (screen)

Utförs på:
Kliniskt kemiska laboratoriet Växjö

1 Indikation

Misstanke om drogmissbruk, och uppföljning av amfetaminmissbruk..

2 Patientförberedelse

Det är mycket viktigt att provlämnarens identitet är helt säker och att provet är ordentligt märkt, så att det inte kan förväxlas eller manipuleras. Direkt övervakning av den som lämnar provet rekommenderas. Provlämnaren ska tvätta och skölja händerna noga före provtagningen. Kan provlämnaren inte lämna någon urin kan vederbörande få dricka högst 0,5 L vatten. Efter 1 timme brukar de flesta kunna lämna ett urinprov.

3 Provtagning och provhantering

Urinprov: Urinrör, vakuum (beige kork)
Förvaring: Rekommendationen är att urinprover förvaras vid 2-8 °C och analyseras inom 5 dagar efter uppsamling. Vid längre förvaring, frys vid - 20 °C.

4 Remiss

Cambio COSMIC / REMISS KEMI

5 Analysfrekvens

Akut/Dagligen

6 Referensintervall, beslutsgräns

Negativt (gränsvärde 500 µg/L)

7 Bedömning

Efter intag av amfetaminer kan det normalt spåras i urinen i upp till några dagar, lågt pH påskyndar dock eliminationen.

Denna immunologiska screenmetod innehåller antikroppar som är optimerade för d-metamfetamin, d-amfetamin (=dexamfetamin, dextroamfetamin; Elvanse) och MDMA (Ecstasy). Korsreaktivitet förekommer i varierande grad med amfetaminliknande föreningar, men det finns risk att amfetaminliknande föreningar inte fångas upp med denna metod.

Falskt positiva resultat förekommer pga av bla korsreaktivitet och därför ska alla positiva fynd från screen verifieras med en masspektrometrisk metod, som skiljer de olika amfetaminliknande föreningarna från varandra enligt vedertagen praxis. Positiva svar skickas vidare av Klinisk kemi till Skåne för verifiering.

Negativa resultat kan också bero på att halten av amfetaminer har sjunkit under gränsvärdet på 500 mg/L. Vid verifiering detekteras lägre nivåer.

Vid misstanke om falskt negativa svar bör också provet skickas för verifiering, där amfetamin, metamfetamin, MDA och MDMA kvantiteras.

7.1 Felkällor och variation

Felkällor i samband med provtagning utgör den största källan till felaktigt analysvar. Manipulation kan ske genom att urinprovet späds med vatten eller annan vätska. Alla prover analyseras därför även med avseende på U-Kreatinin. Vid manipulation genom stort vätskeintag ser man ofta U-Kreatinin < 2 mmol/L.

Tillsats av tvål till provet kan ge förhöjda värden medan hypoklorit genom oxidation kan ge falskt låga resultat. Verifierande masspektrometrisk analys är mycket säker.

Alkalinisering av urinen minskar utsöndringen av amfetamin i urinen, medan surgjord urin ökar den renala utsöndringen.

8 Kommentarer

Narkotikascreening för arbetsplatstestning, körkortssärenden, vårdnadsärenden och andra fall där resultatet får juridiska konsekvenser för individen, sänds direkt av beställaren till konfirmerande laboratorium. Provtagning skall då ske enligt särskilda rutiner.

Provet kan skickas till:

Karolinska universitetssjukhuset

Klinisk farmakologi

Huddinge

141 86 Stockholm

Alternativt till:

Labmedicin, Klinisk kemi

Klinikgatan 19

221 85 Lund

9 Kod

NPU01163